

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα

Αριθμ. Εσωτ. Πρωτ.: 642 Α

Πληροφορίες: Μ.Μπίθα
Τηλέφωνο: 213 151 6080
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Κοινοποίηση:
Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2334/25-6-25 Αναφορά»

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, κατά λόγο αρμοδιότητας σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Ύψος ασφαλιστικών εισφορών

Με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4387/2016, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως 31.12.2019, οι ασφαλιστικές εισφορές των μη μισθωτών υπολογίζονταν με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, και η μηνιαία εισφορά δεν μπορούσε να υπολείπεται για την κύρια σύνταξη του ποσού που αντιστοιχούσε στο είκοσι τοις εκατό (20%) του βασικού μισθού μισθωτού. Από 01.01.2020 αποσυνδέθηκε το εισόδημα από τις ασφαλιστικές εισφορές με τη θέσπιση των ασφαλιστικών κατηγοριών του ν. 4670/2020, παρέχοντας σημαντική ελάφρυνση στους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενους ασφαλισμένους. Ειδικά ως προς τις ασφαλιστικές εισφορές για νέους επιχειρηματίες, σημειώνεται ότι από 1.1.2020 με τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4670/2020 (Α'43) θεσπίστηκε ειδική ασφαλιστική κατηγορία μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών, στην οποία κατατάσσονται οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενοι για πέντε (5) έτη από την έναρξη ασκήσεως της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4387/2016 (Α'85), από 1.1.2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των αποδοχών των εργαζομένων, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 86 του ν. 4583/2018 (Α'212), από 01.01.2019 η ανωτέρω εργοδοτική εισφορά καταβάλλεται μειωμένη κατά 6,66% επί των αποδοχών, από τις επιχειρήσεις για τους απασχολούμενους μισθωτούς ηλικίας ως εικοσιπέντε (25) ετών, αμειβόμενους με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου (ορισμένου ή αορίστου χρόνου), με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση, ανεξαρτήτως του ύψους των αποδοχών. Το ποσό της μείωσης που προκύπτει, καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Πέραν της ανωτέρω επιδότησης εισφορών, έχει θεσπιστεί σειρά διατάξεων για τη σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών μισθωτών, οι οποίες ωφελούν τόσο τους εργαζομένους όσο και τους εργοδότες. Ενδεικτικά αναφέρονται το άρθρο 48 του ν. 4670/2020, το άρθρο 31 του ν. 4756/2020, το άρθρο 81 του ν. 4826/2021 και το άρθρο 5 του ν. 4997/2022. Επιπλέον, με το άρθρο 12 του ν. 5162/2024 (Α'198), μειώθηκαν από 01.01.2025 οι ασφαλιστικές εισφορές υγείας κατά μία ποσοστιαία μονάδα, δηλαδή από 7,10% σε 6,10%. Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν.5184/2025, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 73 ν.5239/2025 (Α'178) θεσπίστηκε για τους εργαζόμενους με καθεστώς πλήρους απασχόλησης απαλλαγή από ασφαλιστικές εισφορές στα ποσά των προσαυξήσεων των επιδομάτων νυχτερινής εργασίας, αμοιβής υπερεργασίας, υπερωρίας και προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022) καθώς και στην περίπτωση χορήγησης επιπλέον της προβλεπόμενης στα ανωτέρω άρθρα προσαύξησης από συλλογική σύμβαση εργασίας ή οικειοθελώς από τον εργοδότη. Οι ανωτέρω διαδοχικές κινήσεις της κυβέρνησης τα τελευταία χρόνια για την ελάφρυνση του μη μισθολογικού κόστους, επιτυγχάνουν μείωση στις ασφαλιστικές εισφορές κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες με στόχο αυτή να φτάσει στις 5,9 ποσοστιαίες μονάδες το 2027. Οι κινήσεις αυτές έχουν οδηγήσει σε αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζόμενων, μείωση του μη μισθολογικού κόστους των εργοδοτών και έχουν συμβάλει, ώστε οι επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε προσλήψεις.

Β. Ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών

Οι ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές δύνανται να ρυθμίζονται σε δόσεις σύμφωνα την πάγια ρύθμιση οφειλών της παρ. ΙΑ, υποπαρ. ΙΑ. 1 του ν. 4152/2013 (Α'107), από δύο (2) έως είκοσι τέσσερις (24) δόσεις ή, εφόσον πρόκειται για οφειλές που βεβαιώνονται μετά από ουσιαστικό έλεγχο, από δύο (2) έως σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις.

Παράλληλα υπάρχει και η δυνατότητα ρύθμισης έως διακόσιες σαράντα (240) δόσεις για τους οφειλότες που πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών ν. 4738/2020 (Α'207). Στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρυθμίζονται οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, προς Δημόσιο και προς χρηματοδοτικούς φορείς με επιτόκιο ίσο με τρία τοις εκατό (3%), το οποίο είναι σταθερό και υπολογίζεται ετησίως. Στις περιπτώσεις αυτές, οι οφειλότες απευθύνονται στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους για υποβολή αιτήματος μέσω της σχετικής πλατφόρμας.

Γ. Ασφαλιστική ικανότητα

Σύμφωνα με τις παρ. 8 και 8^Α του άρθρου 41 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν με το άρθρο 31 του ν.4722/2020 (Α'177) και άρθρο 58 του ν.5102/2024 (Α'55), η ασφαλιστική ικανότητα των

ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ, καθώς και των μελών της οικογενείας αυτών ανανεώνεται ετησίως την πρώτη Μαρτίου εκάστου έτους έως την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Για τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους μη μισθωτούς ασφαλισμένους του e-ΕΦΚΑ απαιτείται η πραγματοποίηση τουλάχιστον δύο (2) μηνών ασφάλισης το προηγούμενο της ανανέωσης έτος και η εξόφληση ή ρύθμιση των οφειλών του ασφαλισμένου.

Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται ανά μήνα, εφόσον η οφειλή έχει ρυθμιστεί σε δόσεις και τηρείται η εξόφληση των δόσεων. Αν οι συνολικές οφειλές δεν ξεπερνούν τα εκατό ευρώ (100€), τότε η ασφαλιστική ικανότητα χορηγείται έως τη λήξη του ασφαλιστικού έτους.

Κατ' εξαίρεση, για το έτος 2025 (περίοδος ασφαλιστικής ικανότητας από 01.03.2025 έως 28.02.2026) με την παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 5184/2025 επεκτάθηκε η ασφαλιστική ικανότητα για όσους υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 5092/2024, χωρίς την προϋπόθεση συμπλήρωσης των απαιτούμενων, για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ημερών ασφάλισης. Η ανωτέρω ρύθμιση κάλυψε ασφαλιστικά ανέργους, πληγέντες από φυσικές καταστροφές και εργαζομένους στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά, στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος και στα Ναυπηγεία Ελευσίνας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4368/2016 (Α'16), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 124 του ν. 5078/2023 (Α'211), όλα τα πρόσωπα με ενεργό ΑΜΚΑ έχουν δωρεάν πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας και δικαιούνται νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ακόμη και εάν δεν έχουν ασφαλιστική ικανότητα, ενώ παράλληλα με την υπ' αρ. ΓΠ.οικ.30268/30.05.2022 (Β'2673) απόφαση του Υπουργού Υγείας ειδική πρόνοια παρέχεται στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες των ανηλίκων, των ατόμων με αναπηρία και των ασθενών με παθήσεις που δικαιολογούν μειωμένη ή μηδενική συμμετοχή σε φαρμακευτική περίθαλψη.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, το κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων. Ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης διασφαλίζεται με τη λειτουργία βιώσιμων ασφαλιστικών οργανισμών, οι οποίοι απαιτείται να είναι οικονομικά εύρωστοι για να μπορούν να ανταποκρίνονται στην κατά το Σύνταγμα αποστολή τους. Ως εκ τούτου ο αλγόριθμος έκδοσης των συντάξεων και η διαδικασία αναπροσαρμογής αυτών, αλλά και ο προσδιορισμός του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών είναι άρρηκτα συνδεδεμένες διαδικασίες, που λαμβάνουν υπόψη τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, την ανταποδοτικότητα των εισφορών, τις αρχές της συμμετοχικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης των γενεών και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Πίνακας Διανομής:

- Βουλευτής κ. Μ. Χουρδάκης
- Βουλευτής κ. Α. Αυλωνίτης
- Βουλευτής κα. Κ. Μάλαμα
- Βουλευτής κα. Γ. Πούλου
- Βουλευτής κα. Θ. Τζάκρη
- Βουλευτής κα. Ρ. Χρηστίδου

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού